

lesarabrøv

Marjun svarar

16. september hevði Marjun Nielsen eina grein í Sosialinum, har hon fanst at viðurskiptunum á Føroya Barnaheimi. Tvey hava síðan svarað Marjun, og tvey svarini ger hon her sínar viðmerkingar til. Vit skulu gera vart við, at Marjun er stodd úttanlands, og tí koma viðmerkingar hennara ikki fyrr enn nú:

Aftursvar til S.N.

Vónandi lesur tú svar mitt til Petur Eiríksson, so tú fært eina hómung av hvussu eg havi upplivað mina tíð á Barnaheiminum. Sum eg svaraði Petur Eiríksson, so havi eg ikki arbeitt har, meðan tit hava buð har, so eg kann ikki svara uppá hvussu tað var tá.

Áðrenn eg fór í bløðini við hesum viðbrekna evni hugsaði eg meg væl um. Eg hugsaði serliga um tvey fólkin, sum vóru uppvaksin har. Eg veit, at fleiri av teimum eru væl við leiðsluna og fóru at verða stoytt av tí, eg segði og svara mær aftur. Eg hugsaði tó meira um tvey, sum ikki vóru so væl við leiðsluna, hvussu tvey fóru at taka tað. Ti ein kann ikki umganga at riva upp í nøkrum sárum. So tað er ikki ein løtt avgerð at fara undir slíkt. Men eg noyðist at velja, at hyggja frameftir og tonkja uppá børnini og tvey ungu, ið búgva har nú og tvey børn

og familjur, sum í framtíðini koma út í trupulleikar.

Tú hevur rætt í, at leiðararnir altíð hava verið fyrirkomandi yvir fyri »gomlum« børnunum, tá tvey koma at vitja. Ti tvey skulu sjálvandi føla seg vælkomnan í sitt egna barnaheim. Men hetta skal tó ikki ganga útyvir tvey børn, ið búgva har nú. Eg havi fleiri ferðir upplivað, at børnini verða koyrd út úr sinum egna kamari, fyri at gestirnir skulu sleppa at sova har og tá haldi eg at gestabliðni er ov stórt.

Sjálvandi skulu tvey, ið hava buð har fyrr, vera vælkomn í vitjan, men skótar, skúlaflokkar o.o., haldi eg ikki er nokur grund fyri skulu búgva har. Um summarið líkist Barnaheimið einum gistingarhúsi og starvsfólkið hevur somu arbeiðsuppgávu sum tvey á einum gistingarhúsi.

Tú sigur, at leiðararnir

eru ósjálvsøknir og næstrávinarligir. Hesum kann eg ikki geva tær rætt í. Trupulleikin er nevnliga tann, at hesa myndina hava tvey av sær sjálvum og hetta ger at tvey halda seg vera feilfriar og tí ikki tola nakran kritikk.

Eitt Barnaheim kann ongantíð koma at noka tann sama tørvin sum eini góð foreldur. Men fyri at gera tað so gott sum møguligt, skulu vit rætta teir skeivleikar, sum eru har nú og royna at menna Barnaheimið og loyva nýghugsan frammat sum til dømis heldur at hjálpa allari familjuni, so hon kemur at virka aftur, istaðin fyri at syndra hesa sundur.

Men áðrenn slíkt kann koma upp á tal, krevst, at leiðsla og starvsfólk fara at samarbeiða.

Marjun Nielsen

Aftursvar til Petur Eiríksson

Tað gleðir meg at hoyra, at tú hevur havt tað gott á Barnaheiminum. Tú ert heldur ikki tann einasti, ið sigur tað. Men tveir eru tvey fleiri, ið siga tað óvugt. Hesi rokni eg ikki við fara í bløðini og fortelja hvussu tvey hava upplivað tíðina á Barnaheiminum, ti tað er altíð ringt at seta niður á tað staðið, ið hóast alt hevur verið eins heim.

Visir eitt barn ónøgd yvir okkurt, so far tað at vita frá fyrrverandi leiðaranum, at tað skal vera takksamt fyri at Barnaheimið hevur tikið tað til sín. Viðkomandi kann enn tá fara so langt sum at siga: »Heima hevði tú ikki havt tað so gott sum her«. Tey, sum búgva og hava buð har, hava lært, at tvey skulu vera nøgd við tað,

tvey fáa og tí mótmæla tvey ikki, hvørki meðan tvey búgva har ella tá tvey eru vorðin vaksin.

Tú sigur, at øll tvey, sum buðu har samstundis sum tú, klára seg væl og eru nakrar arbeiðshetjur í dag. Tað at ein er ein arbeiðshetja er ikki einstýðiandi við, at ein klárar seg væl. Men tú hevur rætt í, at tvey eru nøgv, ið hava klárað seg væl. Men eg trúgvi nú heldur, tað er teirra sterki vilji ikki at lata seg sláa út, men stremba frameftir, sum ger, at tvey hava klárað seg.

Eg havi ikki arbeitt á Barnaheiminum, meðan tú og S.N. hava buð har, so eg kann ikki siga hvussu stóðan hevur verið har tá, annað enn at eg havi latið mær fortalt frá

fyrrverandi starvs- og búfólki, at hon ikki var góð.

Men eg veit hvussu stóðan hevur verið har frá 85 og til í dag og tað er tað, eg havi valt at koma fram við.

Tann størsti skelkur, eg nakrantíð havi fingið, var tá eg fyrstu ferð steig fótin inn á Barnaheimið. Ein kaldur stovnur, sum mest av øllum líktist einum fangatippi. Nógvar starvsfólk, sum gingu og ruddaðu, vaskaðu, gjørdu mat og valaðu um húsin. Bert nokur fá fólk vóru um børnini. Børnini og tvey ungu gingu eisini fyri tað mesta og keddu seg. Roynndir at bróta og oyðleggja arbeiðið hjá starvsfólkinum fyri at visa á, at tvey vóru ónøgd og heldur vildu hava starvsfólkið til at vera um tvey og taka

sær av teimum. Hetta fekk starvsfólkið tó ikki loyvi til. Leiðararnir hildu og halda enn, at tað tydn-ingarmesta fyri eitt barn er, at heimið hjá tí er reint, at tvey fáa nakað gott at eta og siggja nossig út.

Mitt arbeiði var at hjálpa børnunum við skúlingum. Eitt spennandi arbeiði og har eg slapp at avgera alt sjálv, sum hevði við skúlan hjá børnunum at gera. Hetta var eisini orsøkin til at eg helt út í 2 ár. Leiðarin visti ongan áhuga fyri hvussu tað gekst børnunum.

Tað gjørdist mær skjótt greitt, at her á staðnum vóru tað bert nokur fá, ið høvdu nakað at siga. Restin skuldi bert tuga og tilpassa seg. Ein roynði at gera um seg, men tað bar ikki til, so hon fór í annað starv. Eg tonkti nógv yvir hesa ringu stóðu, Barnaheimið var í og vónaði at nýggj fólk fóru at koma inn, sum hættaðu sær undir at royna at broyta stóðuna. Hetta hendi tibetur. Nokur fólk komu og fingi eisini broytt eitt sindur. Men tá leiðslan sá, at hesi ikki vildu tilpassa seg og lýða boðum frá teimum, vildu tvey av við hesi fólk og tað eydnaðist. Tað var ein sýrgilg sjón at siggja hesi fólk fara.

Stutt eftir fór eg niður at lesa, men kom í summarferiuni bæði í 88 og 89 á Barnaheimið at arbeiða. Nú var minn uppgáva ein onnur. Hetta innibær, at eg skuldi arbeiða saman við virkandi varaleiðara. Leiðslan visti, at eg stuðlaði teimum, ið farin vóru, so tvey vóru eitt sindur bangin fyri mær. Og tá eg ikki vildi tilpassa meg og fjala at eg helt nakað vera galið og enná hevði tann frek-

leika at seta meg upp imóti varaleiðaranum, tí hon helt eg spilti børnini, tí eg tá eg legði tvey at sova lá í seingini hjá teimum og las søgu og tosaði við tvey. Slíkt høvdu vit ikki tíð til. Tað var nokk at siga góða nátt og fara út. Slíka kærleiksleysa áskoðan kundi eg ikki gódtaka og tá eg visti á at hini gjørdu tað sama og hon fann útav at tað var so, var tað so stórt eitt niðurlag fyri hana, so hon og leiðarin blivu samd um, at tað var best at sleppa sær av við meg. So eg fór úr arbeiði 14 dagar áðrenn tað avtalaðu tíðina.

Tú sigur, at trupulleikarnir eru komnir, síðan pedagogarir komu á Barnaheimið. Tað er ikki heilt rætt. Teir eru komnir fram í ljósmála aftan á at pedagogarnir eru komnir á Barnaheimið. Leiðarin er ógvuliga »konflikt-sky«, so hann hevur feiðla allar trupulleikarnar av borðinum og heldur so at teir hvørva. Men teir hava istaðin upphopað seg og tí eru teir so stórir í dag.

Tú sigur eisini, at eingin pedagogur skal fortelja tær, hvussu tú skalt uppala tín børn. Tú sum nógv onnur hava misskilt hvat uppgávan hjá einum pedagogi er. Tað er og hevur ongantíð verið uppgávan hjá einum pedagogi at fortelja foreldrum hvussu tvey skulu uppala sín børn. Men Petur Eiríksson, um tú letur tíni børn vaksa upp undir slíkum umstøðum, sum børnini á Barnaheiminum hava, so vóni eg fyri tína egnu og tíni børns sök, at ein pedagogur kemur tær til hjálpar og visir tær á tydingin av eini góðari uppalging.

Tú hevur rætt í, at leiðarin er ein smilandi og fyrirkomandi persónur. Men hetta kvalifiserar

hann ikki til eitt leiðaraarbeiði. Ein leiðari, sum letur seg stýra av fyrrverandi leiðaranum og ger tað sum hann vil hava hann at gera og sum ikki lurtar eftir hinum starvsfólkinum, er ikki eignaður til starvið.

Tað ljóðar á tær sum eg havi fingið lön mína úr lummanum á leiðaranum og at eg skal vera nøgd, tí hann hevur hjálpt mær. Soleiðis føli eg tibetur ikki. Eg skyldi ikki leiðaranum nakað. Eg havi væl og virðiliga arbeitt fyri mína lön.

Tú hevur rætt í, at eg ikki fái arbeiði á Barnaheiminum meðan núverandi leiðsla og nevnd sita. Men eg rokni tó við at aðrir stovnar taka imóti mær. Tibetur eru tvey fleiri, ið duga at siggja kritikk sum nakað positivt.

Men skal eg velja imillum at gódtaka stóðuna, sum hon er og varðveita arbeiði ella mótmæla óskilinum á Barnaheiminum og ikki fáa arbeiði aftur í Føroyum, so velji eg heldur tað seinna. Ti virðingin fyri mær sjálvari og óðrum er størri enn so, at eg kann gódtaka slíkt óskil. So velji eg heldur at búgva í útlegd við eini reinari samvitsku og »æruni í behold«.

Fyri tær eri eg ein skammplettur. Onnur rósa mær. Men hvat eg so enn eri í tínum eygum, so vil eg stríðast fyri at fáa broytt stóðuna á Barnaheiminum, sjálvt um mótsøðan kanska verður hørð.

Men Petur Eiríksson, eg vil biðja teg um eitt. Fá tær arbeiði á Barnaheiminum í eitt ár. Tú kanst ikki bert við at vitja har

